

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika-bérlőház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznapi (4 oldal)
300.000, vasárnap (6 oldal) 400.000 pengő.

Nagypéntek

ropant gyászra lengi ma át a keresztény világot. A hívők milliói mély bűnbánattal emlékeznek a kézzel-éves drámára s imádkozó lélekkel idézik az Emberfiát, aki jámbor, irgalmas, szelid, s elvette a világnak bűneit.

Krisztus útjának és küldetésének megrázó szakasza a golgothai kínhalál. Örök jelkép ez, végtelen szimbólum. Az Olajfák hegyének víziós éjszakája; a tökéletesre törekvő ember lázas vergődése. Golgotha-járása a Jó szenvedéssel teljén, kínhalál az Igazságnak a történelem folyamán folyton ismétlődő keresztrefeszítése.

De Nagypéntek szimbóluma túlmutat a halálon; nemcsak a gyász, hanem az ígért napja is. Az Ács Éia meghalt értünk, hogy megváltáson bennünket. Az ő halála bizonyítja, hogy az Igazságot halálra üldözik; örök emberi gonoszság. De feltámadása bizonyítja; az Igazság nem hal meg, ha keresztrefeszítik is. A kálvária szörnyű megaláztatása kiindulása lesz az igaz Útnak, a kínhalál fekete gyászát túlagyógyja a diadalmias Igazság s a keresztfára hulló vér forrása lesz az induló életnek.

A mi számunkra, magyarok számára talán még mélyebb értelme, még nagyobb jelentősége van Nagypéntek fölséges misztériumának. Nemcsak azért, mert a mi népünk szíve, lelke örökre magába fogadta a Mester tanításait s mert ezereves államiságunk alapja az ő Evangéliuma. Hanem mert nekünk, magyaroknak nagyon hosszú volt az olajfákhegyi éjszaka, olyan gyöttrő a Kálvária útja, olyan kínos és olyan gyakori keresztrefeszítések, A sok kín megért magyar nép, amelytől oly hosszú időn át nem mulott el a keleti pohár, ma sebes szívvel, megkínzó lélekkel, de áhitattal és reménykedően tekint a szenvedő Krisztus felé.

Nagypéntek a bűnbánat napja is. Ma felmérjük hibáinkat, számot vetünk jelenünkkel és jövőnkkel. Méltó tisztelettel szenteljük meg és vétkeinket. De szenvedésünk mellé odatesszük erőfeszítésünket is. Munkánkat, a hétköznapi fárasztó robotját, jászándéainkat. A jobb jövőre, igazabb világba vetett hitünket, az új élet, a tisztább honnap felé való törekvésünket és még valami: a gyűlölet felkorbácsoló hullámai fölé emelt szívünket mutatja föl a keresztfán is megbojtosított Krisztusnak, aki nem tudott gyűlölni, mert ő maga volt az Örök Szerető.

S akármilyen hosszú is volt nagypéntekünk éjszakája, az első Nagypéntek kioldó ma felénk a feltámadás üzenetét. A fény után áhító emberiség, a keskeny ösvényen járó magyar nép számára nagy biztatás, erős ígért a Kálvária keresztfáján.

Igen: a feltámadás felé a Kálvárián keresztül visz az út. Nagypéntek fekete gyászán túl már ott proszlik Húsvét ünnepje, amikor az igazság győzelmét hozsánzó harangzúgáson át az ő szava fog felénk szállani: — En vagyok a feltámadás és az élet.

A Szovjet-Unió hat évről nyolc évre hosszabbította meg a magyar jóvátételi határidőt

Záróközlemény a moszkvai megbeszélésekről, melyek baráti légkörben folytak le
Hazaérkezett a magyar kormányküldöttség Moszkvából

A Moszkvából hazatérő magyar kormányküldöttség tagjai a magyar határ átlépésekor rádió útján az alábbi táviratokat intézték Sztalin miniszterelnökhez, Molotov külügyminiszterhez és Vorosilov tábornaghoz:

Sztalin generalisszimusz úrnak, a Szovjet Unió minisztertanácsa elnökének, Moszkva. A hatalmas baráti Szovjet Unió határához érve, hálás szívvel mondom köszönetet a Miniszterelnök Úrnak azért a vendégszeretetéért és barátságáért, amellyel a magyar kormány delegációját moszkvai tartózkodása alatt kitüntette. A Szovjet Unió kormánya és a magyar kormánydelegáció között lefolyt baráti eszmecsere méginkább megerősít bennünket abban a hitünkben, hogy a két ország közötti baráti kapcsolatok szilárd alapon épülnek fel. Sokáig tartó és egészséges kívánok Miniszterelnök Úrnak, hogy a Szovjet Unió népeit a boldogulás útján tovább vezethesse. Nagy Ferenc magyar miniszterelnök.

Molotov külügyminiszter úrnak, Moszkva. Amikor elhagyjuk az Önök hatalmas országának határát, engedje meg külügyminiszter úr, hogy még egyszer a legbálsabb köszönetünket fejezzük ki a felejthetetlen moszkvai napokért. Meggyőződésünk, hogy ez a látogatás hathatósan szolgálja és kiemélyíti az országaink között kiépült barátságot. Már pedig a Szovjet Unió és a vele szomszédos népek őszinte barátsága egyedül biztos alapja a népek boldogulásának és a szilárd és tartós békének. Fogadja külügyminiszter úr legjobb kívánásainkat és meleg szíves üdvözlömet. Gyöngyösi János magyar külügyminiszter.

Vorosilov marsall úrnak, a Szovjet Unió minisztertanácsa h. elnökének, Moszkva. A szovjet-magyar határról szeretettel és igaz barátsággal üdvözlöjük Marsall urat. Felejthetetlen moszkvai napok alatt csak az Ön betegsége okozott nekünk aggodalmat. Kívánjuk Önnek, hogy minél előbb gyógyuljon fel és teljes egészségben és Önre nézve oly jellemző kitartással szolgálja a hatalmas Szovjet Uniót, valamint segítse továbbra is az országunk és a Szovjet Unió közötti barátságot. Nagy Ferenc, Szakasits Árpád, Gyöngyösi János és Gerő Ernő.

MTI jelenti: Nagy Ferenc Magyarország miniszterelnöke, Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes, Gyöngyösi János külügyminiszter és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter kíséretében április 9-én Moszkvába érkezett. A megbeszélések során, amelyek egy részről Nagy Ferenc miniszterelnök, Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes, Gyöngyösi János és Gerő miniszterek, másrészt a Szovjet Unió miniszterelnöke Sztalin és a Szovjetunio külügyminisztere Molotov között folytak, megvizsgálták azokat a kérdéseket, amelyek Magyarországnak a Szovjet Unióval szemben fennálló kötele-

zettségeivel kapcsolatosak.

A szovjet kormány figyelembe véve a magyar kormány óhaját, beleegyezett abba, hogy Magyarország és a Szovjet Unió részére történő jóvátételi határidőt hat évről 8 évre hosszabbítsák meg. Eszmecsere folyt továbbá a Magyarország és a Szovjet Unió közötti gazdasági együttműködés kérdéseiről, amelyek a két ország

kölcsönös viszonyára vonatkoznak. A megbeszélések baráti légkörben folytak le, amely megfelel a Magyarország és a Szovjet Unió közötti jószomszédi viszonyoknak.

A magyar kormányküldöttség Nagy Ferenc vezetésével tegnap délután visszaérkezett Budapestre. Ünnepléses formában fogadták a hazatérőket. A mátyásföldi repülőtéren megjelent Tilly köztársasági

elnökkel az élet a kormány és a diplomáciai testület tagjai, a pártok küldöttségei. Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes mondott üdvözlő beszédet. A menet ezután a felhőegzótú útvonalon a parlamentbe vonult, ahol minisztertanács volt, melyben a küldöttség beszámolt moszkvai útjának eredményéről.

Rendelet az önkormányzatok létszámcsökkentésére

MTI jelenti: A belügyminiszter a vármegyei, városi és községi önkormányzatok és a mellőlük rendelt belügyminiszteri szervek létszámcsökkentése és antideмократikus elemektől való megtisztítása gyors végrehajtásának előkészítésére körrendeletet adott ki.

A körrendelettel egyidejűleg egységes kérdőíveket is bocsátott ki, amelyet valamennyi vármegyei, községi és városi, bármilyen jogcímen szolgáló teljesítő alkalmazottak és az önkormányzat mellett működő szervek vezetői tisztviselőinek is ki kell tölteni. A kitöltött ívekre a vármegyei alkalmazottairól és a járási főjegyzőről a főispán és alispán, a járás alkalmazottairól és községi (kör) jegyzőről a járási főjegyző, a községekről a jegyző, törvényhatósági jogú városok valamennyi választott tisztviselőjéről, kerületi előjárójáról, ügyosztályok, üzemek intézmények, önálló hivatalok, községi tanácsok vezetőiről azok helyetteseiről és az állami VII. fiz. oszt. nak megfelelő illetményt élvező tisztviselőkről a polgármester, a főbb alkalmazottakról pedig a hivatali főnök hivatali véleményét írta.

A hivatali vélemény „megtartandó, vagy leépítendő” megjegyzésből és rövid indokolásból áll.

A hivatalvezető véleményezése mellett minden egyes kérdőívet az illetékes Nemzeti Bizottság is véleményez. A Nemzeti Bizottság véleménye is a hivatali véleménynyel hasonlóan „megtartandó vagy leépítendő” megjegyzésből és rövid indokolásból áll. Ugyanígy formában kell rávezetni a Nemzeti Bizottság esetleges kisebbségi határozatát is.

Azoknál a községi üzemeknél ahol üzemi bizottság működik, ott a Nemzeti Bizottság helyett a véleményadásra az üzemvezető bevonásával az üzemi bizottság illetékes.

A körrendelet szerint a főispánok, alispánok, polgármesterek, járási főjegyzők, községi jegyzők felelősek azért, hogy az aljuk besorított valamennyi tisztviselő által kiállított, a hivatali állásfoglalással és a Nemzeti Bizottság állásfoglalásával ellátott kérdőívek 1946 május 6-án délelőtt 12 óráig az illető vármegye területére ki-

küldött belügyminiszteri megbízott kezeihez jussanak. — A vármegyei belügyminiszteri megbízott munkaterülete a várme-

gye területén lévő törvényhatósági városokra is kiterjed. Mind-ezen munkák központi irányítására és ellenőrzésére a belügyminiszterium közirgatási főosztályának kebelén belül külön csoport alakul.

A spanyol kérdés a biztonsági tanács előtt

A biztonsági tanács szerdán ismét összeült. Lange Lengyelország képviselője ismertette a Franco kormány ügyében felhozott lengyel vádakat. Megállapította, hogy a Franco kormányzat a spanyol nép akaratával szemben a tengelyhatalmak fegyveres erejének támogatásával került hatalomra. A Franco kormányzat az Egyesült Nemzetek ellenségeinek alkotása. Továbbra is mint a fasiszta fertő jelképe szerepel és ugródeszkaként szolgál a háború felé, amely ismét hatalmába keríti az egész világot. Német tudósok még ma is munkálatokat fejtenek ki spanyol földön. Spanyolországban hat uránium bánya van, és az erre vonatkozó tervek ott éppen megvalósulás előtt állnak. A spanyolországi fasiszta kormányzat léte veszélyt jelent a békére és biztonságra. Határozati javaslatot terjesztett be arra nézve, hogy az Egyesült Nemzetek minden egyes tagja késedelem nélkül szakítsa meg kapcsolatát Spanyolországgal. A kiküldött mintegy 55 percen át beszélt és helyet foglalt Gromiko orosz kiküldött mellett.

Bonnet francia kiküldött megismételte azt a francia álláspontot, hogy a jelenlegi spanyol helyzet további fennmaradása veszélyt jelent a béke és a nemzetközi biztonság számára.

A mexikói kiküldött szintén támogatja a lengyel javaslatot és hangsúlyozta, hogy a spanyolországi helyzet veszélyezteti a nemzetközi békét és biztonságot.

Hollandia kiküldöttje kijelentette, hogy reméli, a tanács igen óvatosan jár majd el, hogy ne váljék majd újabb polgárháború színhelyévé majd az ország. Nem mondhatom, mondotta, hogy az elénk tart bizonyítékok alapján amelyek közül több pusztá feltevésre épül, bizonyítani lehetne azt a vádat, hogy a Franco rendszer veszélyezteti a nemzetközi békét és biztonságot.

Stettinius, az Egyesült Államok

Viharos szakszervezeti közgyűlés

A városi alkalmazottak szakszervezete osztorörtökön tisztújító közgyűlést hirdetett. Nagy Gyula elnök számolt be a működéséről és javasolta, hogy válasszák meg az új tisztikart. Ezután dr. Orosz Lajos, majd mások is bírálták a tisztikar, szakszervezet munkáját és javasolták, hogy ne válasszák meg addig új tisztikart, amíg a régi vezetőség az elszámolást be nem terjeszt és a közgyűlés azt felül nem vizsgálja. Molnár József a szakszervezet kiküldött titkára javasolta, hogy válasszák meg a tisztújítást. A közgyűlés viharos felszólalások után úgy határozott, hogy nem tart tisztújító közgyűlést, hanem egy több tagú elszámoltató bizottságot küld ki az elszámolás és felülvizsgálat megjelésére, amely már szombaton megkezdí a vizsgálatot. Ezután több politikai párt kiküldöttje beszélt, majd Papp Sándor azt javasolta, hogy Nagyszombatban legyen hivatalos idő, munkaszüneti nyilvánítsák a napot. Végh h. polgármester nem járult hozzá.

Fotó Horváth

Simonyi-utca 1/b.

Ankét Debrecén kulturális fejlesztésére

Csütörtökön a városházán nagy kulturális értekezlet volt, amelyen a Debrecénbe érkezett dr. Simon László kultuszminiszteri államtitkár, dr. Kardos László miniszteri tanácsos is részt vettek. Az értekezlet célja a debreceni kulturális szövetség megteremtése a Debrecénben tartandó 1. kongresszus megrendezése és általában a debreceni irodalmi, zenei, művészeti, tudományos élet előbbrevitelére és fejlesztésére.

Simon László államtitkár előki megnyitó szavai után dr. Juhász Géza egyetemi tanár az Ady Társaság eddigi munkájáról és tevékenységéről számolt be. Dr. Kardos László rámutatott arra, hogy Szegeden és Pécsen a régi irodalmi és tudományos egyesületek helyett újat alakítottak és ezek fejtenek ki most működést és ezeket támogatja anyagilag a kormányzat. Debrecenben nem kell új egyesület, az Ady Társaság lehet az alap és ennek végleges megerősítésével akarják az irodalmi és művészeti életet megindítani.

Dr. Erdős Károly egyetemi rektor azt hangoztatta, hogy a debreceni egyetem kéri, hogy a légkört javítsák meg és ezzel biztosítsák a nyugodt munka lehetőségét. Az egyetemet támadják és az egyik igazolóbizottság az ítélet indoklásában azt állítja, hogy a debreceni egyetem nem a tudomány, hanem a jobboldali reakció melegágya és fellegvára. Ezt visszautasítja és nem lehet ilyen bírálat és előítélettel jönni. Ezt beleviszik a köztudatba és megzavarják a nyugodt tudományos munkát. Az egyetemnek van egy Tudományos Társasága, ez szeretne működni. Kéri az államtitkárt, járjon közbe, hogy engedélyezzék az egyesület működését. Majd rámutatott arra is, hogy anyagi okok is akadályozzák a tudományos működést, rossz a tetőzet, az ablakok az egyetemen.

Dr. Flachbart Ernő egyetemi tanár hasonló értelemben szólt fel. Érthetetlen volt a belügyminiszter intézkedése, amellyel a Tudományos Társaság működését felfüggesztette. Kéri az alapszabály engedélyezését és a további működés lehetővé tételét. Kéri a Debreceni Szenle havi tudományos folyóirat megjelenését érdekében a kormány és a várost támogatását.

Simon László államtitkár rámutatott arra, hogy az egyetem, a népi egyetem tudományos működésére szükség van és támogatja a Tudományos Társaság újbóli működésének megkezdését.

Erdős Károly közli, hogy az egyetem fejtett ki értékes munkásságot a Népszerű Szabadegyetem megrendezésével is.

Csillag Miklós hangoztatta, hogy a közönség egy része és az egyetem közötti ellentéteket meg kell szüntetni, kedvező légkört kell teremteni és a közéletre való készség meg is van. Ugyanezt hangoztatta újabb felszólalásában Erdős Károly rektor is.

Végh Dezső felszólalása után Kardos Pál azt javasolta, hogy minden egyetemi tanár kapjon a villamosvasútra szabadjegyet és így jobban megközelíthetik a várost. Az Ady Társaság és a Tudományos Társaság együttműködése és közös munkája előnyös lehet és nem is kell külön kultúr-szövetség. Debrecenben sok az előadás és kevés a közönség, szervezésre, közös munkabeosztásra van szükség.

Hajdu Ferenc szerint a tömeget kell beszervezni és bekapcsolni. Szükség van a kultúr-szövetségre, a szervezésre, a közönség leterésére. Munkás kultúr-szövetség felállítását is kéri.

Párdányi Paulovits István egyetemi tanár rámutat arra, hogy az egyetem szívesen ment és megy a munkásság körébe tudományos, ismeretterjesztő előadást tartani. A zene erősebb művelésére van szükség, ez a munkásság hathatós nevelésének előmozdítója. A színművészet támogatására is felhívja az érdekeltek figyelmét. Verzár Frigyes egyetemi tanár is a zenekultusz fontosságát hangoztatta és zenekarok felállítását kéri és

javasolja. Erdős Károly egyetemi tanár Kardos Pál szabadjegyet indítványára válaszolva kifejti, hogy a tanárok nem kívánják szabadjegyet, csak méltányos áron, de ezt kapja meg az egyetem minden alkalmazottja, takarítónője, munkása, aki munkahelyére megy éppen úgy, mint a tanár. Nem akar kiváltságot, előnyt a tanári kar. Senyel Oláh István a debreceni művésztársulat felállítását kéri és megoldásokat javasol.

A felszólalásokra Simon államtitkár válaszolt. A helyzet — mondotta — vigasztaló és biztató. Szerinte a két gócpont, az egyetemi Tudományos Társaság és az Ady Társaság lenne a kultúra teremtése és közvetítése terén is. A kormány nagyobb mérvű támogatást is ad a tudományos élet fejlesztésére.

Eztúán a városi kultúrteremtő-nyek, színház, Zenede, Déri Múzeum, hangversenyzenekar ügyét vitatták meg.

Simon államtitkár közölte, hogy

Ujjávarázsolva ma megnyílik az Arany Bika kávéház

Békebeli színnel lett gazdagabb Debrecen. Az Arany Bika kávéházat, melyet megtépték a háború vihára, teljesen újjáalakították, kívülről-belülre renoválták, úgyhogy teljesen a régi „Bika” képét nyerte vissza, sőt megújulva áll a közönség rendelkezésére. Sikeres festést kapott a kávéházi terem, új ökökkel szerelték fel, a berendezés is fel lett frissítve, a terraszt a régi formában visszaállították s amennyiben a villanyhelyzet megengedi: esti világításról is gondoskodás történik. A kávéház caffè restaurant jellegű

Hajdú megyében május közepéig teljes befejezést nyer a mezőgazdasági terület megmunkálása

A földművelésügyi miniszterium kiküldöttéi értekezleten tájékoztatták Debrecenben Hajdú megye és Debrecen mezőgazdasági munkálatainak végzéséről. Balogh István főispán megnyitójában ismertette, hogy a bizottság kiküldését az tette szükségessé, hogy a miniszterelnökhelyetteshez olyan tájékoztatások érkeztek, miszerint Hajdú megyében és Debrecenben a termelést szabotálják s a mezőgazdasági munkálatok ezért nincsenek a kívánatos előrehaladott állapotban.

Gonda Béla miniszteri biztos közölte, hogy az értekezlet előtt gépkocsin bejárta a vármegyét és megállapította, hogy korántsem olyan szomorú helyzet, mint azt jelentették.

Óry főispán felszólalásában leszögezte, hogy a miniszterelnökhelyettes tévesen informáltak. Nézet szerint szabotázás nincs, a gazdasági felügyelőség adatai szerint a mezőgazdasági terület 75 százaléka meg van művelve, a hiányzó rész május 15-ig legkésőbb szintén megmunkálást nyer. A helyzethez mérten tehát a munka előrehaladott. Akadály egyes helyeken a munkafegyelem meglazulása. A kenőolaj drágasága miatt a traktorokat sokan nem veszik igénybe. Felhívta a figyelmet a főispán, hogy az orosz parancsnoksághoz kéressel kell fordulni, hogy kölcsön lovakat kapjunk a mezőgazdasági munka végzéséhez.

Torma Kálmán alispán leszó.

CSOKONAI SZÍNHÁZ Szombaton kivételesen 7 órákor **Viktória**

a kormány újjáépítésre a közel időben 100 milliárd pengőt fordít, ebből 23 milliárd a kultusz-kormányra esik, ebből az összegből támogatja majd a debreceni kulturális intézményeket is. Különösen fontos a zenekar, énekkar művészeti megszervezése Debrecenben és akkor adva van a szegedi operatársulat vándortársulata debreceni hosszabb szereplése is.

Ezután az értekezlet még több javaslatot tárgyalt meg a debreceni kultúrközpont és a debreceni kultúrthét kapcsán tartandó 1. kongresszus és a debreceni művésztársulat felállítása ügyében, amelyre a további munkálatok folynak és anyagi támogatást úgy erre, mint az irodalmi és tudományos, művészeti élet fejlesztésére a kormányzat ad.

lesz, meleg ételeket is szolgáltatnak ki.

Az étterem, söröző-borozó szintén az utca felől marad mindaddig, míg a belső éttermet nem renoválják. Nem állítják ellenben vissza a fehér-szalont, mert a mai időknek megfelelőleg felesleges luxust és fényűzést kikapcsolnak a bérlel.

A renoválási munkálatok jól sikerültek és Bujdosó és Frank bérlelő áldozatkészségét hirdetik. Az éjszaka befejezték az újjáépítési munkálatokat és ma már megnyílik a megújított Arany Bika.

gezte, hogy a megyében a mezőgazdasági munka a legjobb mértékben halad. Kérte, hogy a teljesítmény tekintetében külön bírálják el a megyét és Debrecen.

Végh gazdasági felügyelő közölte, hogy Hajdú megyében a földek 76—80 százaléka, Debrecenben pedig 74—75 százaléka van megművelve. Az őszi vetés 82.000 kat. hold volt Hajdú megyében és Debrecenben. Ebből kb. 25 százalék elpusztult. Hogy a vetés nem haladt úgy, mint a talajművelés, annak egyik oka az, hogy ezt a területet újra kellett vetni. Sem a gazdákat, sem a parasztoikat nem illetheti a szabotáz vádja.

Nándyvári Sándor felvette, hogy terjesszék ki a hitelt az ujonnan földhözjutottaknak a szántási díjra is. Az igazonó állatok részére használhassák fel örökakarmányt az olajpogácsát. A szárazság ill. talajösszetétel miatt már meg nem művelhető földeket tegyék lehetővé fekete ugarként való megmunkálására a hitel kiterjesztésével. Véleménye szerint ez meggyel viszonylatban kb. 40.000 kat. holdat tesz ki.

Dóró Mihály azt hangoztatta, hogy a hajdúszoboszlókat minden földjüket megmunkálták a múlt évben is, ugyanakkor a szomszédos debreceni földek egyrésze megmunkálatlan maradt.

Kövendi Gyula rámutatott arra az elharapózó rossz szokásra, hogy a mezőgazdasági munkásokat egyes helyeken lebeszéljk az-

KAMARA SZÍNHÁZ Szombaton és húsvét mindkét napján 6 órákor **Háztűznéző Szeszély**

zal, hogy: „te még mindig a más földjén dolgozol?” Doszkocs Kálmán a parasztságra nehezedő súlyos terhekről szólott. Mártonffy Miklós miniszteri titkár a hájtóanyag körüli problémákról beszélt. Február 11 óta az üzemanyag 150-szeresére emelkedett. Kanóanyagból importra szorulunk és a Vörös Hadseregnek köszönhető, hogy hozzájutottunk.

Kónya László arról beszélt, hogy két álláspont van itt: egyik, hogy elszabotálják a munkát, a másik, hogy: rendben van minden. Az igazság a kettő között van. Véleménye szerint sokkal több a régi birtokosok megmunkálatlan területe, mint az új birtokosoké. Érthetőnek találja, ha valaki a saját földjén akar dolgozni és nem akar elmenni cselédnek.

Óry főispán kijelenti, hogy nem tartja szerencsésnek Kónyanak a megállapítását. Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy mindenki földet kapjon. Munkaadó és munkavállaló mindig volt és lesz is a mezőgazdaságban. Viszont a munkásnak adják meg az öt megillető bért. A földreformot a magyar nép akaratából valóslították meg, a nép akaratából nyert megállapítást a 200 holdas birtokon aluliak mentesítése, ez ellen tehát kár uszítani, mert ez a munka és megértő együttműkö-

dés akadályozását jelenti.

Kónya László válasza után Jóna István arra mutatott rá, hogy általánosítani nem lehet. Hanyag ember éppúgy ektad az új gazdák, mint a régiékt között. Majd a rezgálic ár közötti anomáliákra mutatott rá.

Gonda Béla hangsúlyozta, hogy a kiküldöttek célja a termelést akadályozó okok kiküszöbölése. Helyenként, de nem általánosságban munkakészség hiányát, munkafegyelem lazulását lehet észlelni. A 100—200 holdas gazda nem a jóakarati, hanem igaró, munkatörő hiánya miatt nem tudja sok esetben megművelni földjét. Egyes munkavállalók felfogására pedig megjegyezte: az nem szégyen, ha valaki másnál dolgozik, az a szégyen, ha nem dolgozik. Állítsanak össze felhívást a megye dolgozóhoz, fogjon mindenki teljes erővel munkához, hogy Hajdú megye olyan eredményt mutasson fel a teljesítményben, ami megilleti. Rámutatott arra, hogy az új rendelkezések értelmében a beszoiglatást nem a megművelt, bevett, hanem a birtokban levő terület után kell nyújtani, tehát aki nem műveli meg földjét és nem termel, az rosszul jár. Kárács József és Balogh főispán zárószavaival ért véget az értekezlet.

A Magyar-Szovjet Társaság a nép széles rétegeivel ismerteti meg az orosz kultúrát

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság értekezletet tartott, melyen megjelent Jegorov alezredes, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság képviselőjében.

Sántha Kálmán dr. elnök rövid beszámolót nyújtott a társaság eddigi munkásságáról, rámutatva, a szélesebbkörű működés hiányának okaira.

Radvánszky Rózsa választa, hogy a Társaság főcélja a magyarságtól 27 éven át elzárt szovjet nép, a szovjet élet, kultúra, tudomány, technika megismerése. A Társaság intenzívebb munkásságának eddigi nagy akadályai volt a helyiség hiánya.

Óry István főispán kilitátsba helyezte támogatását, hogy a város a Társaság Kossuth-utcai helyiségén levő kisebb javításokat elvégeztesse és ugyancsak támogatja a Társaság városi szabvenójának ügyét is. Fontosnak tartja, hogy sorozatos előadásokon ismerteressék a lakossággal a szovjet nép életét, tudományát, iparát, kultúráját.

Radvánszky Rózsa ezután a május 4—7-én rendezendő országos kongresszus előkészületeiről számolt be. Mintegy 2000 résztvevőt várnak az ország minden részéből s ennek megfelelően Debrecenből is 30-ra emelhető a kiküldöttek száma.

Jegorov alezredes kijelentette, hogy a Társaság bármikor fordulhat hozzá, mindenben segítségükre lesz. E Társaság feladata a két népet közel hozni egymáshoz kultúrájuk megismertetésé által. A szovjet nép dalait, költeményeit, tudományát, művészetét megismertetni, levelezést, küldöttségeket kezdeményezni. Széleskörűvé kell tenni munkájukat, közel vinni a tömegekhez. Ebben a munkában nagy szerep vár a debreceni sajtóra is.

Szabó István az eddigi szűk keretek között mozgó munkát kívánja tágabb térre vinni azáltal, hogy az előadásokat üzemekben, hivatalokban ezek számára tartásák. Juhász Géza és Lükő Gábor számolt be arról, hogy az eddigi munkát főleg a következő feladatok előkészítése volt. Sántha Kálmán professzor arra mutatott rá, hogy bizonyos kérdéseket központi irányítás mellett az ország egész területén ismertetni kellene. Lükő Gábor bejelentette, hogy a Debrecenben élő oroszok számára a Társaság előadást rendez.

A Társaság előadásorozatában április 26-án Sántha Kálmán egyetemi tanár tart előadást a Déri Múzeumban „A természettudományok fejlődése a Szovjet unióban” címen.

A Gazdasági Főtanács úgy döntött, hogy a bankok péntekén is nyitva tarthatják pénztárhelységeiket.

Időjárásjelentés. Élénkebb szél, felhősebb idő, záporos, zivatar. A hőmérséklet főként nyugaton esőkkel.

**Elegánsan akar járni?
Készíttesse ruháját
Bernáth Lajos**
ári és egyenruha szalonjában
pénzért, fáért, élelmiszert,
stb. Arany János és Piac utca sarok. I. emelet.

HORA ékszer-, óra-
szaküzlet és
műhely. Piac-utca 20. sz.
Arany, ezüst beváltás.

Egy pillanatra NÉZZEN FEL a most megnyíló
„Fészek” tánciskolába Kossuth-utca 22.
vasárnap 5—9, hétfőn, csütörtökön 5—9 tánc.

KALAP Női kötöttáru ujdonság
FRANK-
különlegességek nál, Arany Bika
főbejárat.

Divatcipő
ujdonságok
JAKUS-nál
Kossuth-utca 1.

H I R E K

Kiss Ferenc irodaigazgató nyugalomba vonul

Mint értesülünk, Kiss Ferenc városi irodaigazgató nyugalomba vonul. Ha valamikor jogosult az a kifejezés, hogy a jól megérdemelt nyugalomba, úgy ez Kiss Ferenc esetében valóban az.

Negyvenhat és fél éven át szolgált Debrecen városát Kiss Ferenc nagy buzgalommal és hozzáértéssel. A legkülönbözőbb beosztásban dolgozott hosszú szolgálati ideje alatt. Az irodai munkáján túlmenően elég utalni arra, hogy az első világháborúban és az azt követő időkben a közellátásnál dolgozott felelősségteljes pozícióban, mintaszerűen végezve feladatát. Később, mint a nagyerdei fürdő igazgatója sokat tett a strandfürdő fejlesztésére, mely az ő gondoskodása idején valóban országos kedveltségnek örvendett.

Kiss Ferencet negyven éven túli szolgálata után egyszer már nyugdíjazták, de néhány évvel ezelőtt, mikor a közellátásnál szükség volt szakértelmére, ismét szolgálatba állt és azóta fiatalos buzgalommal dolgozott ezen a nehéz posztján. Most átadja helyét fiatalabb erőknél és a közel félévszázados szolgálat után a valóban megérdemelt nyugalomba vonul.

— Egy adópengő április 19-én 215 pengő.

— Nagypénteki istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplom 8 ó Kerekes J., 10 ó Ferenczy K., 5 ó Szemes L. Kistemplom 9 ó Tariska Z., 11 ó Révész I., 5 ó Tariska. Mester u. templom 9 ó. Siposs I., 6 ó Berényi J. Iskola u. 2. 10 ó Párkás P., 5 ó D. dr. Kállay Kálmán, Kossuth u. templom 10 ó Birinyi Z., 4 ó dr. Lukács L. Árpádtéri templom 9 ó Hegyaljai K. G., 5 ó Kürthy K. Homokkerti templom 10 ó Kovács J., 5 ó Kovács J. Nyilastemplom 10 ó Szilágyi L., 3 ó Beregszászi K. Csapókeri templom 10 ó Kiss L., 3 ó Dancsházy S. Kerekestelepi templom 10 ó Király Z., 3 ó Király Z. Egyetemi templom 11 ó Konecz Z. Klinikák Konecz és Szabó. Augustia Szanatórium Szabó S. Tegláskerti áll. isk. 10 ó. Zsiros J., 5 ó Zsiros J. Szoboszlai út 5 ó Párkás P. Fogház 10 ó Magyar B. Wolaffka t. olvasóköri 4 ó Pál A. — Tanyai istentiszteletek: Ceizing telep Szilgát 10 ó Szabó E. Nagycsere 10 ó. Beregszászi K. — Gyermekistentisztelet: Homokkerti d. e. fél 9 ó Pál A.

— A Szent Anna-utcai főplébánia-templomban húsvét vasárnap csendes szentmisék reggel negyed 7, 7, 8, háromnegyed 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisét mondja Mellau Márton pápai prélat. Prédikál Szvetits Viktor. A nagymisén a Szent László énekkar énekl. Mozart: f-dur mise énekkarra és zenekarra. Liszt: Húsvéti ének a Krisztus-oratóriumból. Caesar Frank: Panis Angelicus. Változó részek a gregoriánból. Csendes misék még 11 és 12 órakor. Litánia délután 6 órakor. — Homokkerten dr. Nagy Ernő, Szoboszlói úton Somhegyi Mihály, fogházban dr. Neuhauser Frigyes. — Húsvéthétfőn a Szent Anna templomban a mise- és énekkrend ugyanaz, mint vasárnap. — Szegényházban Szakács János. — Ételisztelet húsvétvasárnap reggel fél 7 óráig félóránként.

— Unitárius istentisztelet nagypénteken d. e. 10 órakor. Húsvét első napján úrvacsorával egybekötve kezdődik délelőtt 10 órakor. A szertartásokat végzi Buzogány Kálmán helybéli lelkész. Hatvan utca 24.

— Ünnepi imarend a Kápolna-utcai templomban. Péntek este 7.35 ó, szombat: reggel 7.30, délután 5, este 8.20 ó, vasárnap este 7.15 ó. hitvánoklatot tart dr. Weisz Miksa rabbi, hétfőn: reggel 7.30, délután 5, este 7.50 ó, kedden reggel 7 ó, Mazkir ima fél 9 ó, hitvánoklatot tart dr. Weisz Miksa, kedden: délután 5 ó, este 8.10 órakor.

Budapestet megelőzve! Világhírű revüszatórok felvonulása az I. magyar-román nemzetközi artistaversenyen

Húsvét vasárnap és hétfőn az Arany Bika dísztermében. Jegyek elővételben már egész nap kaphatók az Arany Bika előcsarnokában.

A KISGAZDA PÁRT HIREI

Az Elnöki Tanács szombaton délután 3 órakor ülést tart.

Húsvét másodnapján tisztújítás. A debreceni pártvezetői húsvét másodnapján, hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel a pártvezetői nagyteremben tisztújító közgyűlést tart. A vezetőség felhívja a választmány minden tagját, hogy a tisztújításon feltétlenül jelenjen meg. A közgyűlésre szívesen látjuk a párt többi tagját is.

A Független Ifjúság vármegyei és debreceni szervezete Nagypénteken, nagyszombaton és az ünnepek két napján hivatalos óráig nem tart.

Húsvét első napján este 9 órai kezdettel az Arany Bika nagytermében a hajdúmezei és debreceni pártvezetői nagyszabású tavaszi bál rendez, melyre ezúton is meghívja a párt minden tagját és az érdeklődőket.

Húsvét másodnapján délután 4 óráig tart a nagyteremben.

A Párt női tagozata hadifogolyügyben 19-én, pénteken délután 4 órakor fontos megbeszélésre hívja tagjait. Vezetőség.

— Orsós János Imre egyetemi tanárt a rendőrség politikai osztálya átadta a népbiztonságnak.

— Nagy István debreceni műszerész díszes áldozatkészéssel 30 milliót adományozott a debreceni mentőautó felszerelésére. Nagy István halálát is akarja ezzel kifejezni, mert 1944 szeptember 13-án a bombatámadás közben a városból hat kilométerre levő tanyáról szállította be Burai József mentő életveszély közben leányát, aki fiút szült és két ember életét mentette meg a mentőautó s a derek mentő-tűzoltó.

— A debreceni népbizottság igazolókkal foglalkozó tanácsa csütörtökön tárgyalta Zsigmond Mária postatisztviselő fellebbezését, akik elsőfokozat az igazolóbizottság állásvesztésére ítélt, mivel Nyugatra távozott. A népbizottság megsemmisítette a határozatot és igazolta.

— Felakasztotta magát, mert megdöglött a lova Berek Lajos bellegelői gazdálkodó. Tettét idejében észrevették és sikerült megmenteni.

— Elgázolta Nagy László mlk. p. gazdálkodó szekerét a Monostorpályi úton Szűcs Imre 11 éves gyereket, akik kártérrel és agrárkóddal szállították kórházba.

— Leforrázta magát a tűzhelyről magára rántott levestel Pálos Juliánna 4 éves gyerek, macsi lakos. Súlyos égési sebekkel szállították kórházba.

— A II. számú katonai igazolóbizottság Rózsássy József elnöklete alatt tegnap tárgyalta két nyugatiról hazatért katonaizst, Hunfalvy (Hoffer) Artur ezredes és Tisztáry Lajos alezredes igazolási ügyét. Hunfalvy ezredes Nyiregyháza városi szék kapitánya volt, a háború alatt népelénes magatartást tanúsított. A többiek között a szabócsai zsidóbirtokokat önkényesen a vitési székhez tartozó kőzatonák között osztotta ki. Majd Szalasi hadsergéhez csatlakozott és kimenekült Németországba. A bizottság előtt mindezen adatok bizonyítást nyertek. — Tisztáry Lajos alezredes ellen is több népelénes vádat emeltek s a kihallgatott tanúk, valamint a beszerzett iratok alapján megállapították, hogy a háború irányzatot, valamint a németeket minden erejével szolgált. Ismét Mór tanító, Simonffy-utcai lakost a rendőrség feljelentette, hogy a szövetséges hatalmak érdekében propagandát fejt ki. Tisztáryt a népbizottság egyébként 1 évi börtönrre ítélte, melyből 8 hónapot ki is töltött. Az igazolóbizottság Hunfalvy ezredes és Tisztáry alezredes katonai rangjuk és nyugdíjuk elvesztésére ítélte.

FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRT húsvét vasárnapján este 9 órai kezdettel reggelig tartó

TAVASZI-BÁLT

rendez az ARANY BIKA nagytermében. Szépségverseny. — Amerikai postai — Koufetti — Szerpentin. Kétféle cigány- és jazz-zene. BUFFET!

Hozott ételek és italok elfogyasztására helyiség biztosítva van. Jegyelvétel a Párt Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. alatti helyiségében reggel 8-tól este 6 óráig.

A NOT helyenahgyta Gál Csaba büntetését

Ez év márciusában tárgyalta a népbizottság első fokozat Gál Csaba gépészműnök háborús büntetését. A népbizottság Gál Csabát a terhéről büntesélekményekért köztársasági halálra és vagyonelkobzásra ítélte. A NOT most tárgyalta az ügyet és az I. fokú bírói ítéletet helyenahgyta. Gál Csaba kegyelemért folyamodott és ezért az iratokaj fejtérjesztik a köztársasági elnökhöz.

Himlő és diftéria oltások

Debrecen város törvényhatósága területén a himlő és diftéria először és újraválasztások a belső- és külső területen 1946. év április hó 29-én, 30-án, május 2-án, 3-án, 4-én és 6-án, tehát hat napon keresztül Dégenfeld tér 2. sz. alatt, Debrecen város Szegénybeteg Rendelőjében délelőtt 10 óráig kezdve fogják elvégezni. Oltásra kerülnek azok, akik a múlt év folyamán himlőoltásban, vagy diftériaoltásban valamilyen ok miatt nem részesültek, akik 1945. év március 1-től 1946. év március hó 1-ig születtek. Diftéria előzőoltásban részesültek azok, akik a múlt év folyamán himlő előzőoltásban részesültek. A külső- és belső területen május 2-án Nyulason, Pallagon, Dombostanyán, május 3-án Ebescs, Szepesen, Szikgáton, május 4-én Mészehegyen, Vekerén, Monostorpályi úton és Hosszúpályi-úti állami elemi iskolán, május 6-án Kőntösgáton, Kismacson, május 7-én Régihegyesen, Nagyhégyesen, május 8-án Diószegi úton, Bánkon, május 9-én Nagycserén, Fancsikán, Létai-úti új iskolán, május 10-én Kádár dűlőn, Kúnpálhalmon, Vedres dűlőn, május 11-én Nagymacson, Cucán, Elepen, május 13-án Régihalapon, Állóhegyen, Pipóhegyen, május hó 14-én Szatán, Lukaházán, Hármashatárhegyen történnek az oltások. Tisztifőorvos.

Nyilastér

Nyilastér. — Február elején az egyik debreceni laphoz eljött iram és abban Fahidy József debreceni megyekereskedőről információim alapján olyan tényeket állítottam, amelyeknek helytelen-ségéről időközben meg kellett győződnöm. Három évtizeddel ezelőtt a nyilastér pályámon ilyen eset előfordult, Most megcsúszott és ezért ezzel a nyilastérrel nem lehetett kívánnok szolgálatot a megháborított Fahidy Józsefnek, akik ama körök: Tekintse ezt a felfüggesztett nyilastérrel azért a támadásért, amelyet nem érdemelt meg. Debrecen, 1946. április 15. Paal Job

— Borotvával felvágta ereit Rajtár László szabósegéd Erzsébet-utcai lakásán. Tettét idegrohamában követte el. Életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek Sas-utca 2. szám.

Pigniczky István kronometer és műórák órajavítás Aranváltás Piac-u. 69. Megyeházzal szemben.

Valótlán! Az adópengőbetétekről elterjedt álhírekkel kapcsolatban illetékes körök a következő felvilágosítást adták:

— Még gondolatban sem merült fel az adópengő zárolásának, visszafartásának, vagy leértékelésének, vagy felülbecsülésének terve. Eppen ellenkezőjét tervezi a kormányzat. Az adópengő betétek szaporításával óhajtják az inflációt megállítani, ami nemcsak elcsúszó kormányzati érdek, hanem magánérdeke mindenkinek. Az adópengő betétekről terjesztett hírek rosszindulatú bajkeverők agyában születtek meg.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokoroóknak, ismerősöknek, barátoknak és az Iparos, Petőfi, Kossuth Dalárdáknak, akik szeretettel férjem Katona József temetésén résztvettek és gyászunkban osztoztak, köszönetemet fejezem ki. Össz. Katona József.

ifj. Szilágyi Antal
hőgyári munkás fia 15 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztanító H. b. avatkozó temetőben. Gyászolják: Bányász, szőlő, testvérei és kiterjedt rokonsága.
Lakás: Olajtó 86-b. szám.
Dankó temetőzései vállalat.

Nánássy László
villanyező és rádiókereskedő 41 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztanító temetőben. Gyászolják: bányász felesége, Laica és Marika gyermekei, testvérhátija, testvéremjei, sógora, sógorónő, jobarájai és kiterjedt rokonsága.
Lakás: Bakosi Jenő utca 6.
Dankó temetőzései vállalat.

polgár Vértessy Ferenc
gazdálkodó 55 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a 2. avatkozó temetőben a ref. egyház szertartásán szerint. Gyászolják: bányász felesége, polgár Vértessy Ferencné öz. szül. Szereb, Erzsébet, gyermekei: Vértessy Ferenc, testvérei Vértessy Ferenc, Vértessy Juliánna, valamint sógora, sógorónő, unokasógoró, unokahúgai és a kiterjedt rokonság. Minden külön engedély nélkül. Lakás: Bethlen utca 69. sz. Gebauer temetőzései vállalat.

